

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

בפני כב' השופט בני שגיא

תובע 1. אבי רועי דוביצקי

נגד

נתבע 1. ליאב שפירא

פסק דין

1
2
3 בוקר בהיר אחד מגלה אדם כי תמונתו מפורסמת באתר היכרויות ברשת האינטרנט, תחת הכותרת:
4 "מחפש קטינות להיכרות משעשעת", "מציע שירותי מין לנשים תמורת תשלום" וכן "לנערות
5 בחינם". אין חולק כי אנשים חורשי רעתו של אותו אדם דאגו לפרסום שקרי ופוגע זה באתר
6 ההיכרויות האינטרנטי. אותו אדם - הוא התובע - אשר נפגע מהפרסום עותר לקבלת פיצוי כספי
7 מבעל האתר בגין נזק שנגרם לשמו הטוב, וזאת על בסיס טענה כי בעל האתר כשל ביצירת מנגנוני
8 הגנה למניעת שימוש לרעה באתר.

9
10 האם יש מקום לחייב את בעל האתר בפיצוי אותו אדם – זו השאלה המרכזית המתבררת בפסק דין
11 זה.

תמצית העובדות

12
13
14
15 הצדדים אינם חלוקים באשר לעובדות הרלוונטיות, ולהלן תמציתן:

16
17 ביום 5.6.08 בשעות הצהריים הפנה חברו של התובע את תשומת ליבו לעובדה כי תמונתו מפורסמת
18 באתר היכרויות אינטרנטי בשם "MEET ME" (להלן – האתר או אתר ההיכרויות), וזאת לצד
19 מספר הטלפון הנייד שלו וכן כתוביות מהן עולה כי הוא: "מחפש קטינות להיכרות משעשעת",
20 "מציע שירותי מין לנשים תמורת תשלום" וכן "לנערות בחינם".

21
22 התובע גלש לאתר ונדהם לגלות כי תחת הכינוי "חתיך 38" אכן התפרסמו הנתונים שצוינו לעיל, וכן
23 "הזמנה מטעמו" לבלות עם קטינות בג'קוזי ולהתלוות אליהן לטיול לפני גיוס. פרק זמן קצר לאחר
24 מכן החל התובע לקבל שיחות טלפון מאנשים אשר הביעו התעניינות ב"שירותים המוצעים"
25 במודעה.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1
2 לאחר מספר שעות הצליח התובע ליצור קשר עם הנתבע שהינו בעל האתר ומנהלו, הבהיר כי
3 הפרסום אינו מטעמו או על דעתו, והנתבע דאג כי תוך מספר שעות תוסר תמונתו של התובע וכל
4 הפרטים שפורסמו בצמוד לתמונה.

5
6 הנתבע סירב להיעתר לבקשת התובע לפרסם התנצלות באתר.

7
8 שני הצדדים בהליך בחרו, איש איש וטעמו, שלא לנסות להתחקות אחר האדם העומד מאחורי
9 הפרסום. התובע אמנם טען כי פנה לנתבע בבקשה לקבל את כתובת ה- IP ממנה נפתח הכרטיס
10 והנתבע הסביר כי בשל תקלה נקודתית לא ניתן לספק את הנתונים במועד הבקשה.
11 מעבר לפניה זו לא נעשה ניסיון נוסף על ידי התובע לבקש הפרטים, ואף הנתבע מצידו לא טען כי
12 עשה מאמצים כלשהם לחשוף מיוזמתו נתונים שיהיה בהם כדי ללמד על זהותו של אותו אדם.

13
14 התובע הסביר במעמד הדיון כי הניח שאותו אדם פעל באופן שלא יהיה ניתן להתחקות אחר זהותו,
15 וככל הנראה ביצע את המעשה שעה שהינו עושה שימוש בכתובת IP בלתי ניתנת לשיוך "אישי"
16 (לדוגמא – בעת שימוש בחיבור "ציבורי" לרשת האינטרנט).

טענות התובע

17
18
19
20
21 התובע טוען כי שמו הטוב נפגע בעקבות הפרסום באתר.
22 לשיטת התובע, האופן הפשוט והקל בו ניתן לפרסם תמונה וכיתוב באתר, ללא שננקטים תהליכי
23 זיהוי אפקטיביים כלשהם, מהווה רשלנות מצידו של הנתבע, אשר מעדיף את מיקסום רווחיו
24 הכלכליים על פני יצירת מנגנון כלשהו אשר יצמצם את האפשרות לשימוש לרעה באתר.

25
26 התובע סבור כי אתרי אינטרנט בכלל ואתרי היכרויות בפרט חייבים לנקוט במשנה זהירות שעה
27 שהם מפרסמים תמונתו של אדם, ואין בהצהרה כללית המופיעה באתר (אשר הסכמה לה מהווה
28 תנאי לפרסום) כדי להוות חסם יעיל בפני אנשים אשר בכוונתם לעשות שימוש לרעה באתר ולפגוע
29 בשמו הטוב של אדם.

30
31 יצוין כי התובע ממקד את טענותיו לעצם הפרסום, ואינו חולק כי מרגע פנייתו לנתבע, טופלה זו
32 במהירות וביעילות ותוך מספר שעות הוסר הפרסום באתר.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

טענות הנתבע

הנתבע טוען כי אופיו המרכזי של האתר הינו ביצירת "אישיות אינטרנטית" אשר אינה בהכרח חופפת את האישיות "הרגילה" של הפונה. האתר יוצר פלטפורמה נוחה לפונים רבים המעוניינים בהיכרויות הנעשות על בסיס אותה "הפרדה" שמציע האתר, ביניהם חברי הקהילה ההומו-לסבית ועוד.

הנתבע מסביר כי בכל אתרי ההיכרויות באינטרנט גובשה "הסכמה שבשתיקה" לפיה מסתפקים בעלי האתרים בחיוב הפונים לרישום פרטים אישיים והסכמה לתנאי הפרסום באתר על גבי "טופס הצהרה והסכמה אינטרנטי" (להלן – **טופס ההסכמה**). אישור האמור ב"טופס ההסכמה" משמש כהצהרה באשר לנכונות ואמיתות הפרטים שצוינו בכרטיס המשתמש, וכן כהסכמה לתנאי הפרסום באתר לפיהם ידוע לפונה כי אין האתר אחראי באופן כלשהו לנזקים שיגרמו כתוצאה מהשימוש באתר.

הנתבע מסביר כי לאור קיומם של מקרים בהם נוצלה הפלטפורמה האינטרנטית לרעה, לדבריו מדובר בשלוש פניות ביום בטענה לניצול שכזה - נקט במספר פעולות המבטיחות מתן מענה מהיר ויעיל והסרת הפרסום הפוגע תוך זמן קצר ביותר, כפי שאכן אירע בענייננו.

לשיטת הנתבע, נוכח אופיו של האתר, והחשיבות בשמירה על אנונימיות הפונים, אין כל דרך ראויה אחרת "לסינון" הפונים, וכל קביעה מגבילה של בית המשפט – תפגע פגיעה אנושה ביכולתו להפעיל את האתר, ותגרום נזק קשה לכלל אתרי ההיכרויות באינטרנט אשר מספקים צורך חברתי חשוב.

דיון והכרעה

האם הפרסום באתר מהווה "לשון הרע"?

סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965 (להלן – **חוק איסור לשון הרע**), על סעיפי המשנה שלו קובע כי לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול להשפיל אדם בעיני הבריות, או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצידם; לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו.

דומה כי אותו אלמוני, חורש רעתו של התובע, חפץ בהגשמת המטרות הפסולות המאוזכרות לעיל. פרסום תמונתו של התובע, מספר הטלפון הנייד שלו, וכן אותן כתוביות נועדו, בין היתר, על מנת להשפיל את התובע, לעשותו למטרה לבוז ולעג, ולבזותו בשל מעשים והתנהגות המיוחסים לו.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1 סעיף 2(ב) לחוק איסור לשון הרע קובע כי "רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט בדרכי פרסום
2 אחרות – (1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע".

3
4 בענייננו, אין חולק כי הפרסום היה באתר היכרויות אינטרנטי, נגיש לכלל הגולשים, וכי דבר
5 הפרסום נודע לאנשים אחרים, אשר אחד מהם יידע את התובע אודותיו.

6
7 ניתן אפוא לקבוע כי הדברים שפורסמו באתר מהווים "פרסום לשון הרע" בהתאם לקבוע בחוק
8 איסור לשון הרע.

9
10 האם הנתבע חב בפיצוי התובע מכוח סעיף 11 לחוק איסור לשון הרע?

11
12 סעיף 11 לחוק איסור לשון הרע מטיל אחריות בגין פרסום לשון הרע, גם על מי שלא פרסם את לשון
13 הרע, אלא היה אחראי לפרסום.

14
15 הסעיף קובע :

16 **11(א) פורסמה לשון הרע באמצעי תקשורת, ישאו באחריות פלילית ואזרחית בשל לשון הרע,**
17 **האדם שהביא את דבר לשון הרע לאמצעי התקשורת וגרם בכך לפרסומו, עורך אמצעי התקשורת**
18 **ומי שהחליט בפועל על הפרסום, ובאחריות אזרחית ישא גם האחראי לאמצעי התקשורת.**

19
20 נראה לכאורה כי קיימת אפשרות להטיל על מפרסם אחריות לפרסום לשון הרע ב"אמצעי
21 תקשורת".

22
23 המונח "אמצעי תקשורת" מוגדר בסעיף 11(ג) לחוק כ"**עתון כמשמעותו בפקודת העתונות (להלן -**
24 **עתון) וכן שידורי רדיו וטלוויזיה הניתנים לציבור**".

25
26 האם אתר ההיכרויות האינטרנטי חוסה תחת הגדרת "אמצעי תקשורת" ?
27 לשיטתי, יש לענות בשלילה על שאלה זו.

28
29 אין המדובר בעיתון המוגדר בפקודת העיתונות כ"דבר דפוס המכיל חדשות, ידיעות...", ואף אם ניתן
30 היה לנקוט בפרשנות ליבראלית, ולקבוע כי "דרישת הדפוס" אינה דרישה הכרחית, וכי אתרי
31 החדשות ברשת האינטרנט הינם סוג של עיתון, במתכונת מודרנית, עדיין אין המדובר באתר חדשות,
32 אלא באתר היכרויות שאינו מכיל דברי חדשות, עדכונים או נתונים הדומים לאלה המתפרסמים
33 בעיתון.

34
35 נראה אפוא כי אין להטיל על הנתבע אחריות מכוח סעיף 11 לחוק איסור לשון הרע.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1 חבות מכוח עוולת הרשלנות הקבועה בסעיף 35 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]

2
3 מדובר בסוגיה שעיקרה מדיניות משפטית ראויה ורצויה.

4
5 סעיף 35 לפקודת הנזיקין קובע כדלקמן:

6
7 **"עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות, או לא עשה מעשה**
8 **שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש**
9 **במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח יד**
10 **היה משתמש או נוקט באותן נסיבות — הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס**
11 **לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות,**
12 **והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה."**

13
14 נראה כי הטלת אחריות בעוולת הרשלנות מתאפשרת כאשר: המזיק חב חובת זהירות לניזוק;
15 המזיק הפר חובה זו; כתוצאה מההפרה נגרם נזק לניזוק.

16
17 קיומה של חובת זהירות מושגית וקונקרטית

18
19 שאלת קיומה של חובת זהירות נבחנת בשני היבטים: קיומה של חובת זהירות מושגית וקיומה של
20 חובת זהירות קונקרטית.

21
22 קיומה של חובת זהירות נבחן בהתאם למבחן הצפיות. יש לבדוק האם אדם סביר צריך לצפות את
23 קרות הנזק, וזאת אף לאור שיוכם הקטגורי של המזיק והניזוק.

24
25 באשר לקיומה של חובת זהירות מושגית, הרי שלדידי קיימת חובת זהירות של בעל אתר אינטרנט
26 כלפי פרט העלול להינזק מפרסום תכנים מסויימים באתר (בוודאי תכנים "אודותיו"). המרחב
27 הוירטואלי אינו מרחב פרוץ שאין החוק חל עליו. אמנם, לעיתים קיים קושי פרשני ואחר באכיפת
28 החוק – המאחר בניסוחיו אחר החדשנות וההתפתחות הטכנולוגית, אך אין לומר כי עסק הפועל
29 ברשת האינטרנט, נהנה מ"חסינות" רק בשל העובדה כי הינו פועל במרחב וירטואלי.

30
31 באשר לקיומה של חובת זהירות קונקרטית, הרי לגישתי, אין ספק כי הינה חלה במקרה דנן. הנתבע
32 מפעיל פלטפורמה אינטרנטית, במסגרתה הוא מאפשר לכל גולש, ליצור "כרטיס אישי" המכיל
33 נתונים רבים, ואשר פתוח לעיונם של כלל הגולשים ברשת. מצב דברים זה, בו מפעיל האתר הוא
34 השולט בהפעלת הפלטפורמה, הוא אשר יכול לקבוע את מגבלות ההרשמה לאתר ואת אופיין של
35 הבדיקות המתבצעות טרם הפרסום, יוצר חובת זהירות בין מפעיל האתר, לבין אנשים אשר עלולים
36 להיפגע כתוצאה משימוש באותה פלטפורמה. העובדה כי הנתבע ציין בעדותו כי שימוש לרעה באתר

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1 הינה תופעה מוכרת המתרחשת מספר פעמים ביום (!), מעידה יותר מכל על היכולת לצפות פגיעה
2 בצדדים שאינם נרשמים לאתר (ובאופן קונקרטי - התובע), ועל היכולת לצפות קיומו של נזק.

3
4 נראה אפוא כי קיימת חובת זהירות מושגית וקונקרטית, בין הנתבע כמפעיל אתר היכרויות
5 באינטרנט, לבין התובע, אשר נפגע כתוצאה מפרסום באתר.

האם הופרה חובת הזהירות של הנתבע?

6
7
8
9 לאור הקביעה כי קיימת חובת זהירות מושגית וקונקרטית בין התובע לנתבע יש לבחון האם הופרה
10 חובת הזהירות.

11
12 בחינה זו מחייבת קביעתו של סטנדרט הזהירות שיש להחיל על הנתבע כבעליו ומפעילו של האתר.
13 בקביעת סטנדרט הזהירות הרצוי יש לבחון, בין היתר, את "עלות המניעה", תוך התייחסות לשאלה
14 האם קביעתו של סטנדרט זהירות מחמיר מדי (במטרה למנוע אפשרות לפגיעה בשמו הטוב של אדם)
15 לא ישבש קשות עד כדי סיכול פעולתם של אתרי היכרויות באינטרנט

16
17 סטנדרט הזהירות הראוי, דהיינו סטנדרט ההתנהגות שיש לשמור עליו במקרה פלוני, נקבע תוך
18 שקלול של מידת הנזק הצפוי מהתנהגות מסוימת, והיקפו, כנגד מידת התועלת החברתית שבמעשה.
19 במילים אחרות: ככל שהסיכון והיקפו גבוהים יותר, כך יש להגביר את מידת הזהירות הננקטת
20 בביצוע המעשה. נוסחה זו, נקבעה בזמנו בידי השופט האמריקאי Learned Hand בעניין
21 *Conway v. O'Brien* (1940) 111 F2d 611, 612.

22
23 נוסחת הרשלנות האמורה אף מצאה ביטוי בפסיקת בית המשפט העליון – ראה לדוגמא ע"א
24 3124/90 סבג נ' אמסלם ואח', פ"ד מט (1) 102, 107, שם נקבע:

25
26 **"אמות המידה לקביעת המדיניות המשפטית הראויה בעניין זה מבוססות על שקלול רמת הסיכון**
27 **כנגד עלות אמצעי הזהירות, בהתחשב בערך החברתי של הפעילות שבגינה נוצר הסיכון. כלומר,**
28 **הגורמים שיש לשקול הם: ההסתברות להתממשות הסיכון; גובה הנזק הצפוי; עלות האמצעים**
29 **בזמן ובמאמץ למניעת הנזק; האינטרס הציבורי בפעילות יוצרת הסיכון."**

30
31 הפעלת נוסחת הרשלנות האמורה, וקביעת סטנדרט הזהירות הראוי, נעשית על ידי בית המשפט
32 באופן נורמטיבי-אובייקטיבי, בהתאם לשיקולי מדיניות משפטית. זאת, משום שעניינו של סטנדרט
33 זה אינו במה שהיה בפועל במוחו של המזיק אלא במה שיכול היה להיות שם, לו היה המזיק פועל
34 באופן סביר כנדרש.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1 לצורך הכרעה בסוגיה, נבחן תחילה את "המסלול" אשר נדרש לעבור נרשם פוטנציאלי מרגע גלישתו
2 לאתר ועד לפרסום נתונים ב"כרטיס האישי", כפי שנלמד ממהלך הדיון שהתקיים בפני:
3 נרשם פוטנציאלי גולש לאתר, ומבקש להירשם לשירות. האתר מעמיד לרשות הנרשם פלטפורמה
4 הכוללת "כרטיס אישי", והנרשם מזין ל"כרטיס האישי" את הפרטים הרלוונטיים, לרבות תמונתו
5 באם הוא מעוניין בהצגתה. בהמשך נדרש הנרשם למלא "טופס הסכמה" ולסמן "אישור" כי
6 התנאים מוכרים לו ומקובלים עליו. פרק זמן קצר לאחר אישור הנרשם את האמור ב"טופס
7 ההסכמה", הופך "הכרטיס האישי" להיות חלק ממאגר "הכרטיסים האישיים" הקיים באתר,
8 הנגיש לכלל הגולשים.

9 **חשוב להדגיש כי לאורך כל התהליך, לא מתבצע אימות כלשהו לפרטים אותם מציין הנרשם**
10 **ב"כרטיס האישי", ובשום שלב, לא נדרש הוא לשלם עבור השימוש באתר ופתיחת הכרטיס.**
11 **הנהלת האתר אף לא מבצעת סינון כלשהו לתכנים ומסרים המצוינים בכרטיס.**

12
13 תהליך זה הינו תהליך קל, פשוט, אנונימי, ומשרת את מטרות האתר ומנהליו, דהיינו, נגישות
14 מירבית לציבור המשתמשים בשירות, במינימום חשיפה.

15
16 **לצערם של כולם, פשטות התהליך ובעיקר האנונימיות שלו, הופכת את האתר לכלי זמין ל"סגירת**
17 **חשבונות" עם אנשים אחרים. כל מאן דהוא יכול לגלוש לאתר, לפתוח "כרטיס אישי" ובו פרטים**
18 **כוזבים על פלוני או אלמוני, ולהפכו, בהינף מקלדת, למושא ללעג, לקלס ולהטרדות טלפוניות.**
19 **האופן הקל בו ניתן להשיג את תמונתו של אדם, מאפשר אף לפרסם לצד פרטים כוזבים, תמונת**
20 **אמת, ובכך להעצים את הפגיעה – כפי שאף אירע בענייננו.**

21
22 כאמור, אין המדובר בחשש בעלמא או כזה המתממש לעיתים נדירות, אלא בחשש המתממש כשלוש
23 פעמים ביום(!), וזאת רק באתר הנתבע שהוא אתר היכרויות אחד מיני רבים הפועלים ברשת. לראיה
24 – עדות הנתבע לפיה בכל יום מתקבלות בממוצע שלוש פניות מאנשים אשר נתקלו בפרטים כוזבים
25 "שהושתלו" על ידי אנשים אחרים, והוא אף הקים צוות מיוחד הפועל 24 שעות על מנת להסיר
26 במהירות פרסומים שכאלה.

27
28 ברור אפוא כי המנגנון הקיים, הכולל הסתפקות באישור הגולש כי הפרטים שמסר נכונים וכי הוא
29 מסכים לאמור ב"טופס ההסכמה", אינו מהווה חסם כלשהו בפני גולש המעוניין לפגוע בשמו הטוב
30 של אחר, באמצעות פרסום פרטים כוזבים באתר.

31
32 חלקם של פסקי הדין אשר עסקו בפרסום פוגע ברשת האינטרנט, דנו במבחנים השונים שיש להחיל
33 על מקרים בהם מתבקשת חשיפת שמות גולשים אשר הביעו עמדה זו או אחרת בפורומים שונים או
34 באופן של תגובות (טוקבקים) באתרים (ראה לעניין זה בר"ע (חיפה) 850/06, וכן ה"פ (תל אביב -
35 יפו) 541/07). פסקי הדין אחרים עסקו אף באחריות מנהלי פורומים להתבטאויות שונות אשר נכתבו
36 על ידי גולשים (ראה לעניין זה ת.א (תל אביב - יפו) 37692/03, וכן ת.א (תל אביב יפו) 32986/03.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1
2 בפסקי הדין שאוזכרו לעיל דנו בתי המשפט במתח שבין שמו הטוב של אדם לעקרון העל של חופש
3 הביטוי.

4
5 אין זה המצב בעניינו, שכן אין חולק כי חופש הביטוי אינו רלוונטי למקרה של עשיית שימוש מכוון
6 בפלטפורמה אינטרנטית על מנת לפגוע באדם אחר באופן של פרסום תמונתו באתר היכרויות לצד
7 פרסום פרטים כוזבים אודותיו. השאלה שיש לשאול – בבוא בית המשפט להכתיב את סטנדרט
8 הזהירות הנדרש מבעל אתר היכרויות - הינה מהם האינטרסים העומדים אל מול עקרון השמירה על
9 שמו הטוב של האדם (הנגזר מכבוד האדם), והאם עוצמתם זהה או פחותה.

10
11 הנתבע מצביע בטיעונו על החשיבות בקיומם של אתרי היכרויות באינטרנט, על הצורך החברתי
12 להם הם עונים, ועל החשיבות בשמירת אנונימיות הפונים המבקשים ליצור לעצמם זהות אינטרנטית
13 שונה מזו המוחזקת על ידם ב"חיים האמיתיים".

14
15 אין צורך להכביר במילים באשר לחשיבות שמו הטוב של אדם. לעיתים רבות, זהו "הנכס"
16 המשמעותי היחידי אשר קיים לאדם, וכבר נאמר כי "טוב שם טוב משמן טוב".

17
18 במקרים רבים, פרסום כוזב ופוגע באתר היכרויות תמור יותר ממקרים בהם קיימת פגיעה בשמו
19 הטוב של אדם, באמצעות תגובות (טוקבק) או בפורום אינטרנטי כלשהו. במקרים של תגובות ברור
20 לכל כי המגיב איננו מושא הפרסום, וכי דבריו אודות מושא הפרסום הינם בעלי מימד ביקורתי.
21 הקורא את דבריו של אותו מגיב, יכול להבין כי לפניו עמדה ביקורתית ביחס למושא הפרסום,
22 ולמקם ביקורת זו, נכונה אם לאו, בקונטקסט המתאים.

23
24 בניגוד למצב המתואר לעיל, כאשר מפורסמת תמונתו של פלוני באתר היכרויות לצד נתונים כוזבים,
25 פלוני הוא זה שנחזה כמי שיזם את הפרסום ורצה בו, דהיינו כמי שמעוניין ב"קטינות להיכרות
26 משעשעת", וכמי שאכן הציע "מין לנשים תמורת תשלום". אותה מסננת רציונאלית שעמדה לרשות
27 קורא המידע במקרים של תגובות פוגעות, אינה רלוונטית למקרה שלפנינו בו הנחשף למידע משוכנע
28 כי פלוני בעצמו (ובעניינו – התובע) יזם את פרסום תמונתו ואת ההצעות השונות והמשונות
29 שהתפרסמו לצידה.

30
31 אל מול החשיבות הרבה בשמירה על שמו הטוב של אדם, דומה כי אתרי ההיכרויות באינטרנט עונים
32 על צורך חברתי מסוים, בוודאי, וכפי שציין הנתבע, כאשר מדובר במגזרים אשר חוששים מחשיפה
33 "רגילה". עם זאת, אין לשכוח כי הנתבע אינו מפעיל האתר אך ורק לשם מתן מענה לאותו צורך
34 חברתי, אלא בראש ובראשונה כעסק כלכלי, אשר אמור להיות רווחי. הנתבע אף העיד בבית המשפט
35 כי סירב לפרסם התנצלות באתר כיון שהתנצלות אינה תואמת את מטרתו השיוקית של האתר.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1 לטעמי, איזון בין זכותו של אדם לשם טוב, אל מול האינטרס החברתי המסוים בהמשך פעולתו של
2 אתר היכרויות באינטרנט במתכונת לפיו הוא אינו אחראי כלל לשימוש לרעה שנעשה בפלטפורמה
3 אשר עומדת לרשות הגולשים, מחייב מסקנה כי האינטרס בשמירה על שמו הטוב של אדם, בעל
4 עוצמה ומשמעות רבה יותר, עד כדי הצדקה בחיוב בעל האתר בפיצוי צדדים אשר נפגעו כתוצאה
5 מפעילות האתרים אשר בבעלותם – וככל שיוכח שהוא לא נקט בכל פעולה ממשית אשר יש בה
6 כדי לצמצם האפשרות לשימוש לרעה באתר. מסקנה זאת מתחייבת ביתר שאת כאשר מאזנים בין
7 האינטרס של אדם לשם טוב עם האינטרס הכלכלי של הנתבע, המכתיב יצירת פלטפורמה
8 אינטרנטית זמינה, אנונימית וקלה לשימוש, "המזמינה" ניסיונות לשימוש לרעה באותה פלטפורמה.
9
10 הנתבע, אשר מודה כי הדרישה לחתימה על טופס ההסכמה איננה אפקטיבית לצורכי מניעת שימוש
11 לרעה באתר, הסביר כי המענה מהיר הניתן לנפגעים, והסרת הפרסום לאחר מספר שעות, מהווה
12 מנגנון משלים שדי בו כדי לצמצם הפגיעה בשמו הטוב של אדם.
13
14 אין בידי לקבל טענה זו.
15
16 ראשית, מדובר בפעולה הנעשית בדיעבד, ורק לאחר שמתרחשת פגיעה. הדעת נותנת כי לעיתים יכול
17 לעבור פרק זמן ניכר עד שמושא הפרסום יידע כי תמונתו בצירוף פרטים שונים וכוזבים מפורסמים
18 באתר, כאשר בפרק זמן זה יכולים להיחשף לפרסום אנשים רבים. לדוגמא, אדם נשוי אשר תמונתו
19 מתפרסמת באתר היכרויות לצד "בקשה למפגשים אינטימיים", יכול להיפגע פגיעה ממשית אף אם
20 הפרסום יהיה לפרק זמן קצר, ולעיתים לא יהיה בהסרה מהירה של הפרסום כדי לרפא פגיעה זו.
21
22 שנית, לא סביר בעיני להסתפק בקיומו של מנגנון שרובו פועל רק לאתר הפרסום, בוודאי לאור ריבוי
23 המקרים בהם נעשה שימוש לרעה באתר. לא סביר בעיני כי לא נעשה כל סינון מראש לנתונים
24 ספציפיים (וקיצוניים) המצוינים על ידי הנרשם ב"כרטיס האישי". האם יש ליתן אפשרות לבגיר
25 לפרסם בכרטיסו האישי כי הוא מעוניין בקבלת פניות מקטינות בנות 13 לצורך קיום יחסי מין? האם
26 כאשר עסקינן בעבירה פלילית פוטנציאלית, אין מחובתו של האתר שלא ליתן יד להשלמתה? לטעמי
27 – התשובה לשאלות אלה חייבת להיות חיובית, כך שיש לקבוע כי קיימים מקרים בהם צריך האתר
28 "לסנן" נתונים שונים המוזנים על ידי הנרשמים ל"כרטיס האישי".
29
30 דעתי הינה כי יש להפעיל מנגנון מסוים אשר ימנע או יצמצם את האפשרות לשימוש לרעה
31 בפלטפורמה האינטרנטית, וזאת כבר בנקודת הזמן בו נרשם גולש לאתר, ולא רק בדיעבד ולאחר
32 פרסום לשון הרע.
33
34 הנתבע טען כי פיקוח על תכנים או בדיקת זהות הנרשמים, תפגע במוטו הליבראלי העומד ביסוד
35 האתר, מה עוד שעריכת בדיקת זהות הנרשמים תגרום ללקוחות פוטנציאלים המעוניינים להישאר
36 אנונימיים שלא להירשם כלל לאתר.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1
2 לא מצאתי ממש בטענה זו של הנתבע.

3
4 **באשר לסינון התכנים** - אין המדובר בסינון רוב התכנים אלא בסינון שיתמקד בתכנים בעיתיים,
5 כאלה המקימים חשש לעבירה פלילית פוטנציאלית. ניתן להשוות הדבר לסינון דברי בלע ונאצה
6 הנכתבים בתגובות – סינון הנעשה מדי יום ביומו על ידי אתרי החדשות באינטרנט.
7 **באשר לבדיקת זהות הנרשמים** - אכן נראה כי המנגנון הנדרש מורכב יותר. עם זאת, ניתן לחשוב על
8 פתרונות אשר יפחיתו באופן משמעותי את המוטיבציה לעשיית שימוש לרעה בפלטפורמה
9 האינטרנטית. כיום, יכול אדם לשבת ב"קפה אינטרנט", לגלוש לאתר ההיכרויות ולפתוח "כרטיסים
10 אישיים" כוזבים לכל אדם בו הוא מעוניין לפגוע. אפילו הייתה נחשפת כתובת ה- IP בה נעשה
11 שימוש, עדיין, לא היה בכך כדי למגר התופעה שכן מדובר בכתובת "ציבורית" שלא תהא תועלת
12 בחשיפתה (וזו ככל הנראה הסיבה בגינה כלל לא התבקשה חשיפת כתובת ה- IP בה נעשה שימוש
13 במקרה דנן).

14
15 כפתרון אפשרי, ניתן לגבות מחיר סימלי עבור הרשמה לאתר. גביית מחיר סימלי (לצורך הדוגמא –
16 של שקל אחד) תחייב את הפונה למסור פרטי כרטיס אשראי ובכך תצמצם את האפשרות כי הפונה
17 יעשה שימוש לרעה בפלטפורמה האינטרנטית וזאת לאור הסיכוי הגבוה לאתרו. ברור כי דרישה
18 שכזו תפחית באופן זמני את היקף הנרשמים, אך בהנחה שאתרי ההיכרויות השונים יפעילו מנגנוני
19 הגנה ובקרה דומים, סבורני כי המצב יחזור מהר לקדמותו, ללא פגיעה של ממש באתרי ההיכרויות.

20
21 חלופה נוספת הינה הפעלת מנגנון ביקורת ספציפי למקרים בהם מפורסמים ב"כרטיסים האישיים"
22 תמונות ושמות. ברור כי הסיכוי לפגיעה בשמו הטוב של אדם על ידי פתיחת כרטיס המכיל כינויים
23 במקום שמות, ואינו מכיל תמונה – נמוך ביותר. אדם המעוניין לפגוע בפרט לא יפרסם כרטיס
24 אישי, ללא תמונה, תחת כינוי כדוגמת "חתיך 38" שכן לא יהיה בכך כדי לגרום לפגיעה הרצויה.
25 דומה כי החשש לשימוש לרעה באתר גובר ברגע שנעשה שימוש בשם אמיתי (בניגוד לכינוי) וכאשר
26 מצורפת תמונה. רק במקרים אלה, ניתן להפעיל מנגנון ביקורת שמטרתו לוודא כי הנרשם הוא אכן
27 אותו אדם שפתח "כרטיס אישי" תחת שם אמיתי, ואותו אדם שתמונתו צורפה ל"כרטיס האישי".
28 טענת הנתבע כי תגרם בכך פגיעה קשה לאנונימיות הנדרשת לאתר, אינה רלוונטית שכן במקרים
29 בהם הנרשם מבקש לפרסם שם אמיתי או תמונה, ממילא מותר הוא על האנונימיות שלו ומודיע,
30 קבל עם ואתר, כי הוא מעוניין בקשר על בסיס נתונים אותם הוא מפרסם ב"כרטיס האישי".

31
32 ההצעות שפורטו לעיל הינן הצעות אפשריות, אשר אינן כרוכות לטעמי בעלות כלכלית גבוהה, אולם
33 ברור כי ניתן לחשוב על חלופות נוספות, יתכן אף נוחות ויעילות יותר, שיהיה בהן כדי להפחית את
34 האפשרות לשימוש לרעה באתר.

35

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1
2 בעניינינו - במידה והיה מתבצע סינון תכנים (לפחות בכל הנוגע לעבירות פליליות פוטנציאליות)
3 ברור כי הנתונים שפורסמו "בשמו" של התובע, המהווים עבירה פלילית פוטנציאלית, לא היו
4 מאושרים לפרסום. יתרה מכך, הפעלת מנגנון ביקורת זיהוי ספציפי למקרים בהם מבקשים
5 הנרשמים לפרסום תמונה, היה מצמצם במידה ניכרת את הסיכוי הפגיעה בשמו הטוב של התובע.
6 חיוב הנרשם בתשלום סימלי, שהיה בו כדי לאלצו למסור פרטי כרטיס אשראי, היה מגדיל את
7 הסיכוי לאתר את אותו גולש אלמוני, ומפחית עד מבטל לחלוטין את המוטיבציה שלו, לנצל את
8 הפלטפורמה הקיימת באתר כדי לפגוע בתובע.

9
10 כאשר בוחנים את אמות המידה לקביעת המדיניות המשפטית הראויה בעניין זה, המבוססות על
11 שקלול רמת הסיכון כנגד עלות אמצעי הזהירות, בהתחשב בערך חברתי של הפעילות שבגינה נוצר
12 הסיכון, יש לקבוע כי הפעלת האתר ללא כל מנגנון הגנה משמעותי אשר יפחית באופן ניכר את
13 האפשרות לפגיעה בשם הטוב של אנשים באופן של פרסום פוגע, הינה חריגה מסטנדרט הזהירות
14 הראוי.

15
16 ברור כי כל מנגנון ההגנה שיונהג באתר לא יהיה הרמטי ואין לבית המשפט ציפייה כי יפסקו כליל
17 המקרים של שימוש לרעה בפלטפורמה האינטרנטית בשל קיומו של מנגנון הגנה. יחד עם זאת,
18 בהחלט ניתן לצפות כי קיומו של מנגנון הגנה יעיל, יערים קשיים משמעותיים על המעוניין לפגוע
19 בשמו הטוב של אדם, ובעקבות כך, יפחית את מימדי התופעה באופן ניכר.

20
21 המסקנה המתבקשת מהאמור לעיל הינה כי הנתבע, שהפעיל את האתר ללא כל מנגנון הגנה
22 משמעותי, התרשל, ורשלנות זו, אפשרה, את הפגיעה בשמו הטוב של התובע.

קיומו של הנזק

23
24
25
26 אין ספק בעיני כי נגרם נזק לשמו הטוב של התובע. אף אם מדובר בפרסום קצר מועד, עדיין ברור כי
27 מספר אנשים נחשף למידע הפוגע והמבזה, ולראיה אותן שיחות טלפון אשר קיבל התובע לאחר
28 הפרסום.

29
30 בהקשר זה יש לדחות את טענת הנתבע לפיה האמור ב"טופס ההסכמה" מסיר אחריות מאתר אף
31 באם נגרם נזק, שכן התובע הינו צד ג' אשר ניזוק מפעילות האתר, וממילא לא נתן הסכמתו לתנאי
32 "טופס ההסכמה".

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

יחד עם זאת, יש מקום להתחשב במספר נתונים נוספים לעניין קביעת שיעור הנזק:

- א. הנתבע אינו "המזיק הישיר", אלא בבחינת "מזיק עקיף".
- ב. הנתבע דאג להסרת הפרסום תוך מספר שעות ועל כן הפחית באופן משמעותי את הנזק.
- ג. הפרסום היה באתר שאינו אתר מרכזי ברשת.

לצד נתונים אלה, יש אף מקום להתחשבות בכך כי טרם גובשה עד כה, בפסיקה מחייבת, הלכה לפיה יכולים בעלי אתרים מסוג זה לכוון התנהגותם.

סיכום

הפעלת אתר ההיכרויות ללא כל מנגנון הגנה וביקורת אשר יפחית באופן ניכר את האפשרות לפגיעה בשמם הטוב של אנשים, הינה פעולה רשלנית, החורגת מסטנדרט הזהירות הראוי, והוכח במקרה זה כי כתוצאה מרשלנות זו – נפגע שמו הטוב של התובע.

לאור מכלול השיקולים אשר צוינו לעיל, החלטתי לקבל את התביעה ולחייב הנתבע בפיצוי התובע בסך 400 ₪. התשלום יבוצע תוך 30 יום שאם לא כן ישא הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה ועד יום התשלום המלא בפועל.

המוזכירות תשלח העתק פסק הדין לצדדים.

ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 15 יום.

ניתן היום, 26 באוקטובר 2008, בהעדר הצדדים.

בבי שגיא, שופט

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

26 אוקטובר 2008

ת"ק 8796-06-08 דוביצקי נ' שפירא

- 1
- 2